

Miljøgodkendelse

Stårupvej 7, 6690 Gørding

28.10.2025

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

Oplysninger om husdyrbruget og ansøgningen

Husdyrbruget		Konsulent	
Husdyrbrugets CVR-nummer	60769257	Konsulent Cvr	30869052
Husdyrbrugets navn	Klostergård	Konsulent virksomhedsnavn	Velas I/S
Beliggenhedsadresse	Stårupvej 7	Konsulent navn	Emma Stensgaard Lindevang
Postnummer	6690	Konsulent adresse	Trigevej 20
By	Gørding	Konsulent postnummer	8382
Ansøger		Konsulent by	Hinnerup
Ansøger navn	Tommy Sørensen	Konsulent telefon	25195521
Ansøger adresse	Stårupvej 7	Konsulent email	emmj@velas.dk
Ansøger postnummer	6690	Ejendom	
Ansøger by	Gørding	Ejendomsnummer	8763827
		CHR numre	44083 905182

Sag nr.: MIS-25/000912

Sagsansvarlig: PINI

Skema nr.: 247715, version 5

Indsendt dato: 28-03-2025

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
KOMMUNENS AFGØRELSE.....	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	10
MEDDELELSESPLIGT	11
ØVRIGE FORHOLD	11
OFFENTLIGGØRELSE	11
KLAGEVEJLEDNING.....	11
KOMMUNENS VURDERING OG BEGRUNDELSE FOR VILKÅR.....	13
INDLEDNING	13
GENERELLE FORHOLD	13
Godkendelsens omfang	13
Tidligere godkendelser	13
Samdrift med andre husdyrbrug.....	14
HUSDYRBRUGETS INDRETNING OG DRIFT	14
Driftsbygninger.....	14
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal.....	15
Foder	18
Husdyrgødning	18
Spildevand/restvand.....	19
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	19
Faste afstandskrav og planmæssige forhold	19
Landskab og kulturmiljø	20
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNING AF OMGIVELSERNE	21
Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter	21
Lugt	24
Transporter	26
Støj.....	27
Støv, fluer og skadedyr	28
Lys.....	28
Driftsforstyrrelser og uheld	29
RESSOURCER, AFFALD OG DØDE DYR	30
Ressourcer	30
Affald	30
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	30
ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	31
SAMLET VURDERING.....	31
OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING	32
BILAG 1: MILJØKONSEKVENSRAPPORT	33

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16a miljøgodkendelse.

Husdyrbruget søger om:

- Godkendelse til et samlet produktionsareal på 3.938 m².
- Lovliggørelse af 2 opsatte klimacontainere samt opsætning af yderligere 2 klimacontainere.
- At inddrage stald 5 som produktionsareal mens stald 6 udgår.
- Flexibilitet til at kunne variere i dyretyper.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i 30 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøgodkendelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøkonsekvensrapport
Indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Rapporten beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Rapporten indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Kommunens afgørelse

Esbjerg Kommune meddeler miljøgodkendelse til svinebruget på Stårupvej 7, 6690 Gørding

Godkendelsen omfatter:

- En ændring af produktionsarealet fra 4.024 m² til 3.938 m².
- Lovliggørelse af 2 opsatte klimacontainere samt opsætning af yderligere 2 klimacontainere.
- At inddrage stald 5 som produktionsareal mens stald 6 udgår.
- Flexibilitet til at kunne variere i dyretyper.

Godkendelsen meddeles efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i afsnittet "Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår".

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og den medsendte miljøkonsekvensrapport. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Godkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald 1	Flexgruppe: Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	1.109
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	117
	Flexgruppe: Søer og Smågrise; 25-49 % fast gulv	432
Stald 4	Flexgruppe: Søer, gølle og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; Dybstrøelse	728
4 x klimacontainer	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50%)	110
Stald 5	Flexgruppe: Alle svin; 50-75 % fast gulv	202
Stald 8	Flexgruppe: Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	657
Stald 9	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder, Dybstrøelse	325
Stald 10	Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	258

De dyretyper og staldsystemer, som kan indgå i flexgrupper er beskrevet nedenfor:

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Staldnavn	Dyregruppe samt staldsystem
Flexgruppe: Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Flexgruppe: Søer og Smågrise; 25-49 % fast gulv	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
Flexgruppe: Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; Dybstrøelse	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse
	Smågrise. Dybstrøelse, hele arealet
	Slagtesvin. Dybstrøelse, hele arealet
Flexgruppe: Alle svin; 50-75 % fast gulv	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv
	Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv
	Slagtesvin. Dybstrøelse, opdelt leje
Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder, dybstrøelse	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse
	Heste. Dybstrøelse
	Får og geder. Dybstrøelse

- Det må på intet tidspunkt være opstaldet mere end 750 søer på husdyrbruget. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for antallet af søer.
- Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealets størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.

- Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

Indretning og drift

- Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
- Husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

- Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder 900 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	236 m ²
Gyllebeholder 4.000 m ³ (eksisterende)	Ingen krav	744 m ²
Møddingsplads (eksisterende)	Kvæg, heste, får og geder	40 m ²
	Svin, dybstrøelse	35 m ²

- Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ammoniakfordampning

- Gyllekanalerne i stald 1 - i alt 690 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe. De i alt 690 m² er fordelt på:
 - 200 m² i staldafsnit "*Fleksgruppe: Søer og smågrise; 25-49 % fast gulv*"
 - 490 m² i staldafsnit "*Fleksgruppe: Søer og smågrise; 50-75 % fast gulv*"
- Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 11,8 W/m².
- Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid.
- Den årlige driftstid skal være mindst 6.920 timer.
- Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

15. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
16. Ved udskiftning af varmepumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
17. Der skal indgås en aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:
 - Afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen.
 - Kontrol af kølekredsens ydelse.
 - Aflæsning og registrering af driftstimer.
18. Enhver form for driftsstop skal skrives i logbog med angivelse af årsag og varighed.
19. Registreringen i logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lugt

20. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.
21. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

22. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt – målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

23. Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.
24. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
25. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

26. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

27. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
28. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

29. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.

Uheld

30. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Råvarer og hjælpepestoffer

31. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
32. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
33. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

34. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes Regulativ for erhvervsaffald.
35. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Ophør

36. Ved ophør af bedriften skal produktionsanlæg, husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundigt. Al miljøfarligt affald skal bortskaffes for egen regning efter den til enhver tid gældende lovgivning.

Udnyttelse og bortfald

En godkendelse efter §16a bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at godkendelsen er meddelt. Hvis en del af godkendelsen ikke er udnyttet, bortfalder godkendelsen for denne del.

Med udnyttet menes her, at det kan konstateres, at det projekt godkendelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en godkendelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens godkendelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af stalssystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny godkendelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante godkendelser og tilladelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan, hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Etablering af nye anlæg må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Visse anlæg kræver dog ikke byggetilladelse. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne godkendelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 31. oktober 2025 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (<https://dma.mst.dk>) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunens hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demo-krati/hoeringsportal>)).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 28. november 2025.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af godkendelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøgodkendelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøgodkendelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår

Indledning

Husdyrbruget på Stårupvej 7, 6690 Gørding har søgt en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens §16a.

Ansøgningen er indsendt via det it-baserede ansøgningssystem på husdyrgodkendelse.dk. Som en del af ansøgningen har ansøger udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, der beskriver og vurderer husdyrbrugets påvirkninger af miljøet. Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er vedlagt som bilag 1.

Denne del af godkendelsen indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten og en begrundelse for de stillede vilkår.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning².

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været dialog med ansøger. I de tilfælde hvor Esbjerg Kommune supplerer ansøgers miljøvurdering eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af nedenstående afsnit.

Generelle forhold

Godkendelsens omfang

Husdyrbruget søger om:

- Godkendelse til et samlet produktionsareal på 3.938 m².
- Lovliggørelse af 2 opsatte klimacontainere samt opsætning af yderligere 2 klimacontainere.
- At inddrage stald 5 som produktionsareal mens stald 6 udgår.
- Flexibilitet til at kunne variere i dyretyper.

For at Esbjerg Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at ændringer i ejerforhold skal meddeles til Esbjerg Kommune.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt.

Der er tidligere truffet afgørelser efter anmeldeordninger:

- Afgørelse om skift i dyretype fra maj 2016
- Afgørelse om skift i dyretype fra september 2011

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

- Udvidelse i eksisterende stalde fra august 2011

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

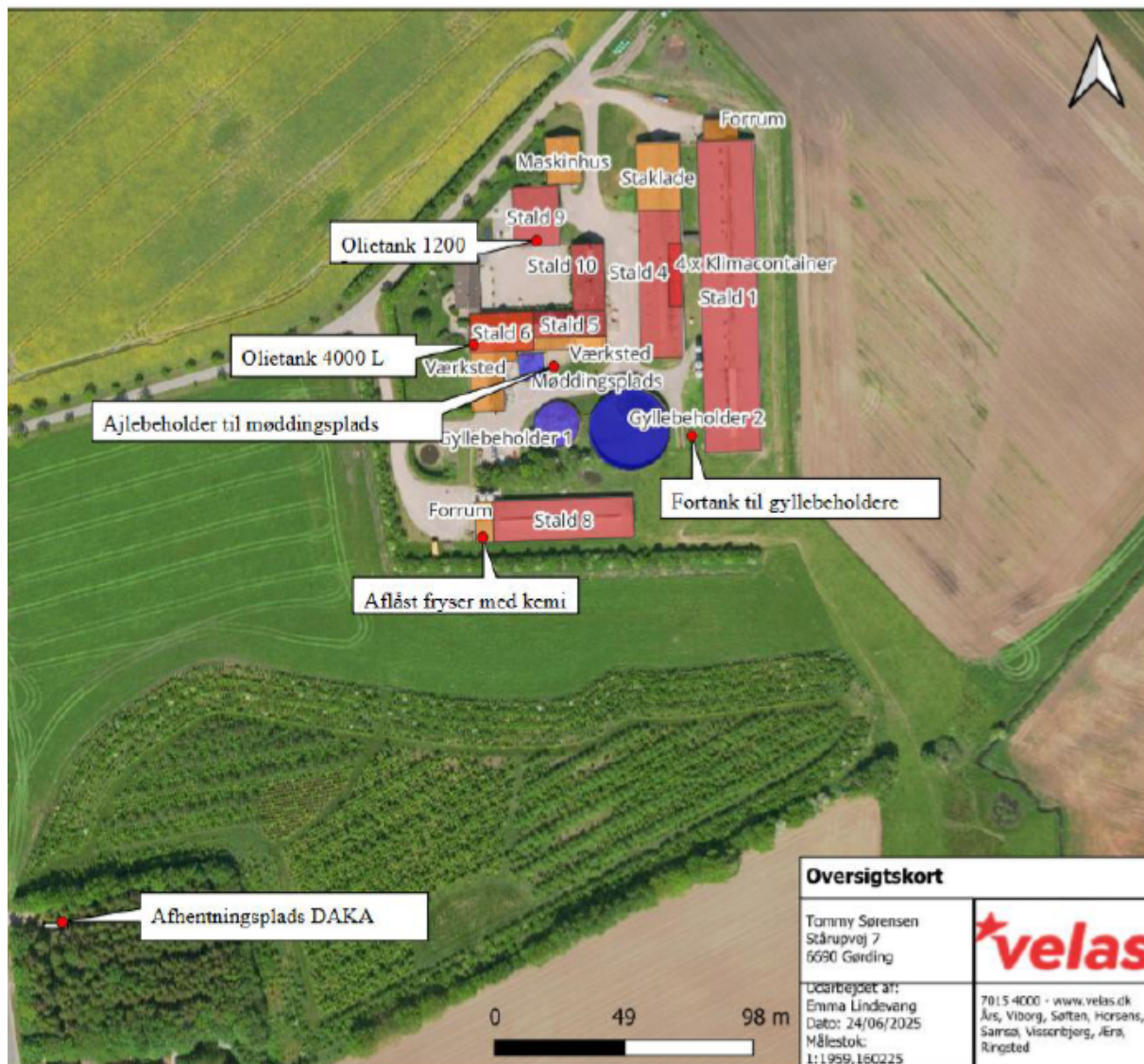
To husdyrbrug er forureningsmæssig forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at husdyrbruget på Stårupvej 7 ikke driver andre ejendomme.

Husdyrbrugets indretning og drift

Driftsbygninger

Driftsbygningernes placering fremgår af bilag 1 i miljøkonsekvensrapporten og gengivet herunder.

Kort 1: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for indretning og drift af de enkelte stalde. Der er angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år.

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Accept efter anmeldeordningen til skift i dyretype. Afgørelsen er meddelt d. 10. maj 2016
- Tilsyn

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt. Produktionsarealet i nudrift og 8-års drift er angivet som nettoareal, dvs. at gangarealer mv. er fraregnet.

Ansøgt drift:

Produktionsarealet i ansøgt drift er angivet som nettoareal.

Størrelsen af produktionsarealet, dyretyper og staldsystem danner grundlag for de beregninger, der foretages i ansøgningsskemaet. Der stilles derfor vilkår, der fastholder disse forudsætninger så det sikres, at miljøpåvirkningen fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

I flere af staldene er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealet i staldene frit kan skiftes mellem de dyretyper, der indgår i fleksgruppen. Af vilkår 1 fremgår hvilke dyretyper og staldsystemer der må indgå i den valgte fleksgruppe.

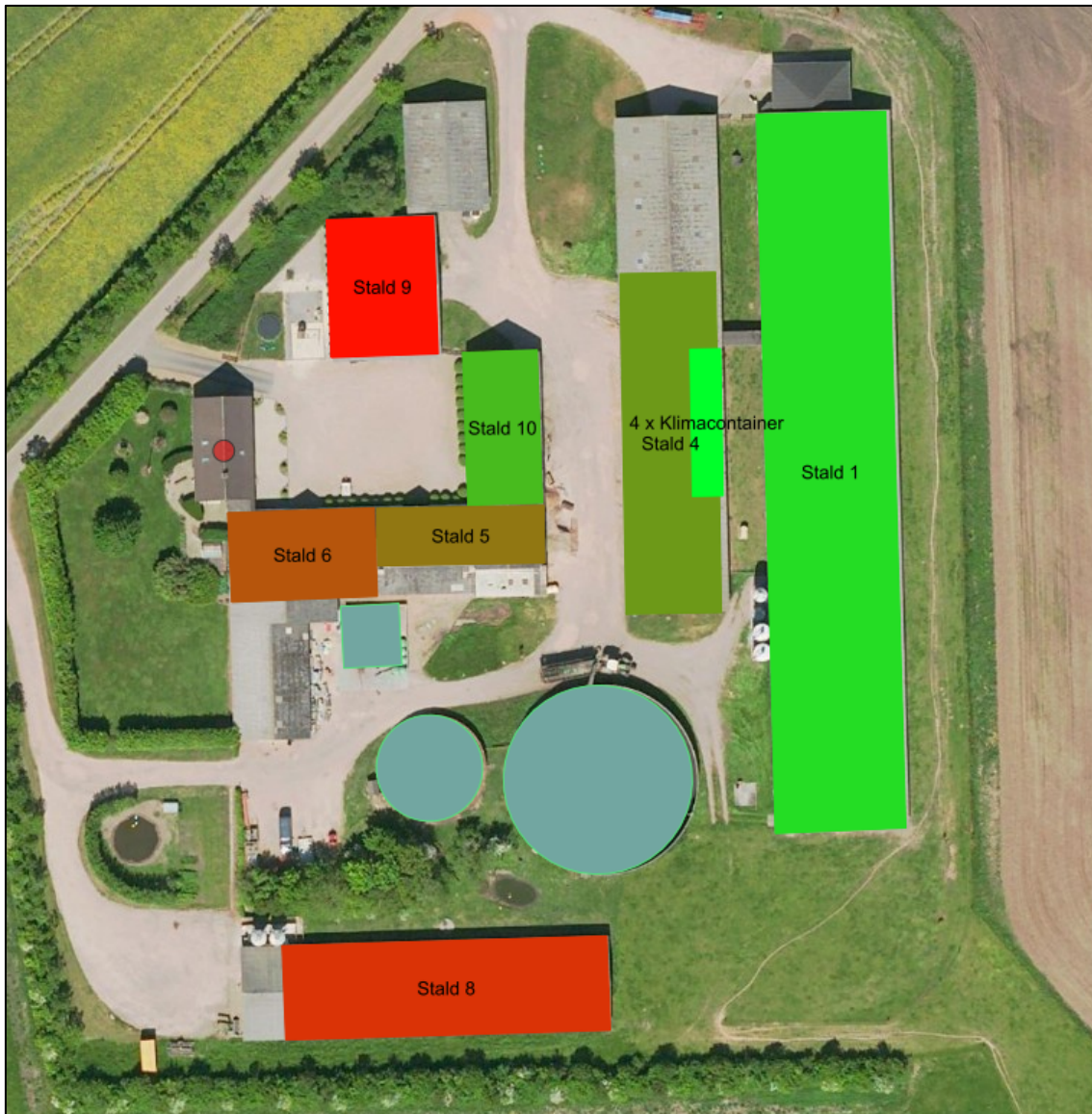
Af luftfoto ses læskure på ejendommen. Det er oplyst af ansøger, at disse er flytbare og derfor indgår disse ikke som en del af produktionsarealet. Ikke fastplacerede læskure skal flyttes regelmæssigt og leve op til betingelserne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Stipladser:

Der har i forbindelse med sagsbehandlingen været dialog med husdyrbruget om antallet af stipladser til søer på ejendommen.

Husdyrbruget ønsker ikke at blive godkendt som et IE brug. Det betyder, at uanset om der på produktionsarealet er kapacitet til mere end 750 søer, så må der på intet tidspunkt være opstaldet mere end 750 søer. Hvis der ved tilsyn konstateres en produktion på mere end 750 søer, så vil dette udløse godkendelsespligt som et IE-husdyrbrug. Det maksimale antal søer fastholdes med vilkår.

Af nedenstående kort ses indtegnning af produktionsarealer i ansøgningssystemet, som kan ses som et supplement til miljøkonsekvensrapportens beskrivelse af anlæggets indretning.

Kort 2: Stalde med produktionsareal

Foder

Opbevaring af foder er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Al foder opbevares i lukkede siloer. Siloerne er placeret ved henholdsvis stald 1 og 8.

Der stilles vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten er der angivet oplysninger om gødningslagre og gødningstyper.

Møddingpladsen anvendes til dybstrøelse. Der er afløb fra pladsen til ajlebeholder. Når der muges ud, bestilles container fra biogas, så det køres direkte videre til biogas.

Gyllen afhentes i fortank og afsættes til biogas 1-3 gange ugentligt. Den afgassede gylle leveres retur i tankene.

Den største af gyllebeholderne er april 2025 overdækket med teltdug. Esbjerg Kommune har den 9. maj 2025 truffet afgørelse om, at gyllebeholderen kan overdækkes med teltdug uden at dette udløser krav om en ny godkendelse. Teltoverdækningen er et frivilligt tiltag og indgår ikke som miljøteknologi i ansøgningen. Der fastsættes derfor ikke vilkår til overdækningen.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøgodkendelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Hyppig udslusning af gylle er et lovkrav for alle eksisterende slagtesvinestalde, samt alle nye eller renoverede so- og smågrisestalde, som søger om miljøgodkendelse efter 1. maj 2023. Udslusningen skal ske, når der er en gylle-højde på 10 cm i gyllekummen, dog oftest hvert 7. dag.

Kravet om hyppig udslusning vil gælde:

- Stald 1 – staldafsnit med slagtesvin
- Stald 5 (betragtes som ny stald)
- Klimacontainerne

Spildevand/restvand

Ansøger har redegjort for afløbsforhold i miljøkonsekvensrapporten.

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets beliggenhed

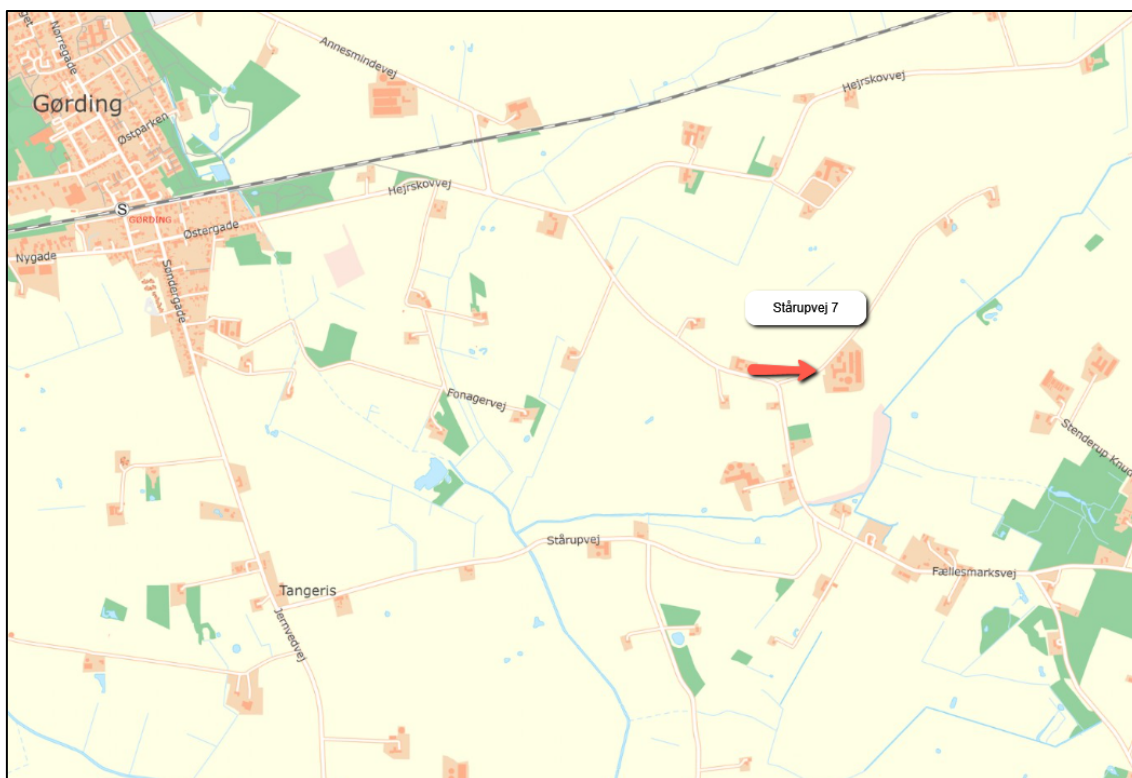
Faste afstandskrav og planmæssige forhold

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 2. Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-270 – Landområde omkring Stårup" i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Kort 3. Husdyrbrugets beliggenhed

Landskab og kulturmiljø

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af landskabet.

Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering. I forbindelse med vurderingen skal der foretages en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sag tages en eksisterende bygning i brug som stald (stald 5) og der opsættes 4 klimacontainere. De 4 klimacontainere opsættes i den eksisterende stald 4, og der foretages ingen bygningsmæssige ændringer. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

Den største af gyllebeholderne er april 2025 overdækket med teltdug. Esbjerg Kommune har den 9. maj 2025 truffet afgørelse om, at gyllebeholderen kan overdækkes med teltdug uden at dette udløser krav om en ny godkendelse.

I vurderingen er der lagt vægt på, at gyllebeholderen er beliggende i tilknytning til eksisterende beholder og bygninger på ejendommen. Beholderen er beliggende udenfor område i Esbjerg Kommuneplan 2022-2034, der er udpeget som værdifuldt landskab, større sammenhængende landskab eller større uforstyrret landskab.

Eksisterende beplantning og eksisterende bygninger skærmer for indsigts til beholderen og teltoverdækningen vurderes ikke at ændre væsentligt på anlæggets samlede visuelle udtryk. Merpåvirkningen af landskabet vurderes derfor at være ubetydelig.

Husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne

Ammoniakpåvirkning af naturområder og beskyttede arter

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering. Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 4.695 kg NH₃/år til 6.238 kg NH₃/år.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.500 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 4: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 1 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Naturkategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Eng	0,5	3,0	Ingen	Ej relevant	-
2	Mose	0,1	0,6	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
3	Mose	0,0	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
4	Sø	0,1	0,4	Ingen	Ej relevant	-
5	Eng	0,1	0,4	Ingen	Ej relevant	-
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Se afsnit om bilag IV arter		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr. på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr 79 – Sneum Å og Holsted Ådal		0,0	0,1	-		

Tabel 1. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning. Ammoniakbelastningen er beregnet i scenariskema nr. 252.479.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur overholdt.

Som det fremgår af tabellen herover, er der ingen kategori 1-2 natur omkring anlægget. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-2 natur er derfor overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

Lidt nord for anlægget er der kendskab til vandsalamander og det kan ikke udelukkes, at søer og vandhuller i området er yngle- eller rastesteder for andre beskyttede padder. Der er dog ingen omkring liggende lokaliteter, der modtager en belastning der vurderes at kunne føre til tilstandsændring.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

I vurdering er der med hensyn til flagermus lagt særligt vægt på, at det ansøgte ikke omfatter, at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår lugtberegningerne og det er vurderet, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt.

Esbjerg Kommune har gennemgået lugtberegningerne.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Stårupvej 6. Nærmeste samlede bebyggelse er bebyggelse på Fællesmarksvej, nærmeste lokalplanlagte områder ligger i Gørding og nærmeste byzone er Gørding. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Esbjerg Kommune er derfor enig med ansøger i, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, og at husdyrbruget derfor ikke forventes at give anledning til væsentlige lugtgener for omkringboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

I miljøkonsekvensrapporten er gødningshåndteringen beskrevet.

Omrøring af gyllebeholdere foretages alene i forbindelse med udbringning på marker primært i foråret. I højsæson kan det være nødvendigt at udbringe i weekender og udenfor normal arbejdstid.

Gyllen afhentes af biogas op til 3 gange ugentligt af en times varighed. Udmugning af dybstrøelse sker 1-2 gange om måneder. Transporterne sker inden for normal arbejdstid.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da

der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften. Nærmeste nabo Stårupvej 6 er beliggende ca. 250 m fra hhv. møddingsplads og gyllebeholder.

Transporter

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

Af nedenstående kort se de tre indkørsler der er til ejendommen. Det er oplyst, at det er den sydligste og nordligste indkørsel der anvendes i forbindelse med driften.

Kort 5. Indkørsler til ejendommen

Antallet af transporter til og fra ejendommen er uændret i forbindelse med ansøgningen.

Transporter foregår som oftest inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Afhentning af dyr til slagt sker efter slagteriets køreplan og kan således også forekomme udenfor normal arbejdstid.

På grund af afstanden til naboer vurderes det, at til- og frakørsler kan ske uden at medfører væsentlige støjgener.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transporter, der kan give anledning til rystelser. I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet rystelser.

De interne transportveje på ejendommen vurderes ikke at give anledning til gener i form af rystelser på naboejendommene.

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give væsentlige gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er pumper, ventilation, indblæsning af foder, intern transporter, korntørring og lignende.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger beskrevet de forskellige støjklender på husdyrbruget, med angivelse af hvornår og hvor længe støjklenderne er i drift.

Esbjerg Kommune supplerer ansøgers vurdering med følgende:

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøgodkendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbruget som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage

støjberegninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift, da der i ansøgningen ikke er konkrete forhold eller særlige problemstillinger der gør, at afstanden til naboer ikke i sig selv skulle medføre, at støjgrænserne må forventes overholdt. I vurderingen er der lagt vægt på:

- Nærmeste nabo er placeret ca. 250 m fra ejendommen.
- Indblæsning af foder foregår indenfor normal arbejdstid og har en varighed på en halv time.
- Hovedparten af transporter til og fra ejendommen sker i dagtimer.
- Alle stalde er isolerede og porte og døre holdes lukket i forbindelse med fodring.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af husdyrbrugets støjbelastning i omgivelserne udføres på husdyrbrugets bekostning.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener.

Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer, transportvejenes placering og at foder opbevares i lukkede siloer.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for belysning.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. I vurderingen er der lagt vægt på afstanden til naboer og at ejendommen er omkranset af beplantning. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i miljøkonsekvensrapporten.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende: Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Gyllebeholderne på Stårupvej 7 er beliggende i en afstand af ca. 160 m fra Stårup Bæk.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarm-system, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde, skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skråner med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne på Stårupvej 7 er beliggende mere end 100 m fra Stårup Bæk og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune mener også, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendomme, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

For at minimere uheld ved ophør af driften af husdyrproduktionen, stilles der vilkår om tømning og rengøring af produktionsanlæg, gødningsopbevaringsanlæg m.m. samt bortskaffelse af affald.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Ressourcer, affald og døde dyr

Ressourcer

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Forbruget af vand, el og dieselolie er uændret i forbindelse med det ansøgte. Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Affaldet skal kildesorteres, og genbrugeligt affald må således ikke bortskaffes sammen med f.eks. forbrændingseget affald.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Der stilles i miljøgodkendelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalieaffald.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr⁶.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøgodkendelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I miljøkonsekvensrapporten er der redegjort for, at BAT emissionsniveauet er overholdt.

⁶ Bekendtgørelse nr. 558 af 01.06.2011 om opbevaring af døde produktionsdyr

Esbjerg Kommune har gennemgået beregningerne og vurderer, at det er de korrekte forudsætninger der ligger til grund for beregningerne. Esbjerg Kommune er således enig med ansøger i, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

De virkemidler der kan anvendes til at reducere ammoniakemissionen er knyttet til valg af staldsystem/-teknologi og opbevaring af husdyrgødning.

I den konkrete ansøgning anvendes gyllekøling som virkemiddel. Der anvendes gyllekøling i stald 1, hvor i alt 690 m² gyllekanaler er forsynet med køleslanger. De 690 m² er fordelt på:

- 200 m² i staldafsnit *"Fleksgruppe: Søer og smågrise; 25-49 % fast gulv"*
- 490 m² i staldafsnit *"Fleksgruppe: Søer og smågrise; 50-75 % fast gulv"*

Der stilles en række driftsvilkår til gyllekølingsanlægget, så der sikres en ammoniakreduktion på 11,6 % som angivet i ansøgningen.

Alternative muligheder

Miljøkonsekvensrapporten indeholder en beskrivelse af den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt.

Et alternativ til klimacontainernes placering, er at sætte dem op udendørs, hvilket medfører yderligere bygningsmasse på ejendommen.

Nul-alternativet i denne ansøgning vil være at man fortsætter driften uændret på husdyrbruget. Det betyder at man fortsat har søer og slagtesvin i stald 1, søer i stald 4, smågrise i stald 6, søer i stald 8, kvæg i stald 9 og får og geder i stald 10.

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Esbjerg Kommune, at der ikke findes rimelige alternativer til det ansøgte projekt.

Samlet vurdering

Husdyrbrugets væsentlige direkte og indirekte påvirkning af miljøet er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Offentliggørelse og høring

Forudgående inddragelse af offentligheden

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes [høringsportal](#) den 9. maj 2025

Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til ansøgningen, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger. Kommunen har i forbindelse med annonceringen ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen

Høring af udkast til afgørelse

I forbindelse med den offentlige høring i minimum 30 dage har Esbjerg Kommune ikke modtaget bemærkninger.

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

Miljøkonsekvensrapport og ansøgning efter § 16A Klostergård

Stårupvej 7, 6690 Gørding

Udarbejdet af juniormiljørådgiver Emma Stensgaard Lindevang

Datablad

Ansøger og ejer	Tommy Sørensen Stårupvej 7, 6690 Gørding Tlfnr.: 40283344 mail: tsklostergaard@hotmail.com
Husdyrbrugets adresse	Stårupvej 7, 6690 Gørding
CVR-nummer	60769457
CHR-nummer	44038 905182
Kommune	Esbjerg
Ejendomsnummer BFE	8763827
Matrikelnummer	4a – Stårup By, Gørding
Biaktiviteter	Ingen
Produktionsmæssigt sammenhæng	Ingen
IT-skema	247715
Rådgiver	Velas I/S, Damsbovej 11, 5492 Vissenbjerg CVR nr. 3089052 Junior miljørådgiver Emma Lindevang (jordbrugsteknolog m/ speciale i natur og miljø) emmj@velas.dk , 2519 5521
Ansøgning indsendt	28/3 2025 Version 2 indsendt d. 25/6 2025 Version 3 indsendt d. 20/8 2025

Forord/Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de miljømæssige konsekvenser for husdyrproduktionen på Stårupvej 7, 6690 Gørding.

Husdyrbrugets seneste godkendelse er et skift i dyretype fra 2016, hvor der er tilladelse til følgende produktion i staldene:

Stald	Dyretype + staldsystem	Antal dyreenheder
Stald 1	Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv	59,73
	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0,50
Stald 4	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse	23,94
Stald 6	Smågrise fra 7,2 kg, Fast gulv	9,96
Stald 8	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	93,96
Stald 9	Ammeko over 600 kg, Dybstr. (hele arealet)	4,29
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	2
	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0,54
	Ungtyr, tung race (6 mdr.-slagtning 440 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	0,75
	Tyrekalv, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0,26
Stald 10	Får	2,86
Ialt		198,79 DE

Ansøger ønsker en mere fleksibel produktion på ejendommen. Derfor søges der om flere flexgrupper. Derudover ønsker ansøger at opstille 4 klimacontainere i eksisterende stald, og tage en gammel stald i drift igen. Der søges her om et samlet produktionsareal på 3.938 m².

Rapporten indeholder en beskrivelse og vurdering af den sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet, som det ansøgte medfører. Rapporten danner grundlag for Esbjerg kommunes afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Baggrund

Miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i miljøstyrelsens skabelon. Beskrivelser og vurderinger af eksisterende husdyrbrug samt ansøgte projekt, er samlet under samme afsnit.

Indhold

Datablad.....	1
Forord/Indledning.....	2
Indhold	3
1. Ikke-teknisk resume	5
1.1 Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift.....	5
1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø	7
1.3 Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger	8
1.4 Ophør	8
1.5 Samlet vurdering.....	8
2. Husdyrbruget og det ansøgte	8
2.1 Indretning og drift af anlægget.....	8
2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde.....	11
2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug.....	12
2.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed.....	12
2.4.1 Generelle afstandskrav	12
2.4.2 Påvirkning af jordarealer og jordbund.....	13
2.5 Ammoniakemission	13
2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur	14
2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission.....	16
2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende	16
2.7 Øvrige emissioner og gener	18
2.7.1 Støj.....	18
2.7.2 Støv	19
2.7.3 Lys.....	19
2.7.4 Skadedyr	19
2.7.5 Transporter	19
2.7.6 Rystelser.....	21
2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer	21
2.8.1 Døde dyr.....	21
2.8.2 Affald	21
2.8.3 Olie og kemikalier	22
2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)	23
2.8.5 Vandforbrug	23

2.8.6 Restvand/spildevand	24
2.9 BAT – Ammoniakemission	24
2.10 Grænseoverskridende virkninger.....	25
2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed	25
2.12 Påvirkning af klima og sårbarhed overfor klimaændringer	25
2.13 Driftsforstyrrelser og uheld	25
2.14 Management og egenkontrol	26
2.15 Alternative løsninger	27
2.16 Oplysninger om konsulenten.....	27
3. Konklusion	27
Bilag	29
Bilag 1 – Oversigtskort	29
Bilag 2 – Tegning over produktionsarealer i stald 1.....	30

1. Ikke-teknisk resume

Ejer og ansøger Tommy Sørensen søger om lovliggørelse af to klimacontainere, opsætning af yderligere 2 klimacontainere, samt flexgrupperne søer og smågrise samt søer, smågrise og slagtegrise og alle kvæg, heste, får og geder, for at få så fleksibel en produktionstilladelse som muligt. Derudover ønsker ansøger ikke længere at have dyr i stald 6, men i stald 5 i stedet.

Der søges om tilladelse til et samlet produktionsareal på 3.938 m² på husdyrbruget.

Der søges om produktion i eksisterende stalde og bygninger.

Husdyrbrugets nuværende produktionsgodkendelse kommer fra en anmeldelse af skift i dyretype.

1.1 Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Ansøgt drift

Der søges om følgende dyretyper i:

Stald	Dyretype + gulv	Produktionsareal m ²
Stald 1	Søer og Smågrise; 50-75 % fast gulv	1.109 m ²
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	117 m ²
	Søer og Smågrise; 25-49 % fast gulv	432 m ²
Stald 4	Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; Dybstrøelse	728 m ²
4 x Klimacontainere	Smågrise. Drænet gulv + spalter (50 %/ 50 %)	110 m ²
Stald 5	Alle svin; 50-75 % fast gulv	202 m ²
Stald 6	Ingen dyr	0 m ²
Stald 8	Søer og smågrise; 50-75 % fast gulv	657 m ²
Stald 9	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	325 m ²
Stald 10	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	258 m ²
Ialt		3.938 m ²

Nudrift

Nudriften tager udgangspunkt i 8-års driften.

8-års drift

8-årsdriften tager udgangspunkt i den anmeldelse af skift i dyretype, som blev søgt i 2016:

Stald	Dyretype + staldsystem	Antal dyreenheder
Stald 1	Årsso, førestald, kassestier, delvis spaltegulv	59,73
	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	0,50
Stald 4	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, løsgående, dybstrøelse	23,94
Stald 6	Smågrise fra 7,2 kg, Fast gulv	9,96
Stald 8	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	93,96
Stald 9	Ammeko over 600 kg, Dybstr. (hele arealet)	4,29
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	2
	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0,54
	Ungtyr, tung race (6 mdr.-slagtning 440 kg), Dybstrøelse (hele arealet)	0,75
	Tyrekalf, jersey (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	0,26
Stald 10	Får	2,86
Ialt		198,79 DE

Bygningsmæssige ændringer

Der foretages bygningsmæssige ændringer indvendigt i stald 4, hvor der skal opstilles 4 klimacontainere til smågrise. Stald 4 er indrettet som løsdrift og en del af det tilladte produktionsareal inddrages til klimacontainerne.

I forbindelse med det ansøgte, gør man brug af gyllekøling i stald 1, som miljøteknologi, for at overholde krav om BAT. Da stald 1 blev bygget, blev der støbt slanger ned til gyllekøling. Dette anlæg anvendes i forbindelse med det ansøgte, til reduktion af ammoniak således BAT-kravet overholdes.

Man ønsker at etablere teltoverdækning på den store gyllebeholder. Det er et frivilligt tiltag som der ikke skal stilles vilkår til.

1.2 Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Det ansøgte medfører lugtændringer.

Ansøgt drift: lugt, beregnet i LE, er 44.161,3 LE/s. Lugt, regnet i OU, er 99.430 OU/s.

Nudrift: lugt, beregnet i LE er 20.546,6 LE/s. Lugt, regnet i OU, er 44.772 OU/s.

Der er fortaget lugtberegninger til nærmeste enkeltbolig, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone/sommerhusområde i husdyrgodkendelse.dk. Det ansøgte overholder lugtgenekriterierne til alle områder.

Landskab

Man ønsker at etablere teltoverdækning på den store gyllebeholder. Det er et frivilligt tiltag som der ikke skal stilles vilkår til. Det vurderes grundet gyllebeholderens placering, at teltoverdækningen ikke vil have den store visuelle effekt på det landskabelige billede.

Der er ingen udvendige ændringer ellers af husdyrbruget, i forbindelse med det ansøgte.

Påvirkning af natur

Det ansøgte projekt medfører en stigning i ammoniakemission.

Det ansøgte projekt har en maksimal påvirkning på nærliggende naturpunkter på 0,1 kg N/ha/år.

Under afsnittet *ammoniakemission*, kan man se beregningerne fra husdyrgodkendelse.dk i forhold til belastningen på de udpegede naturpunkter. Belastningen ligger under de lovmæssige afskæringskriterier.

Der foretages heller ingen bygningsmæssige ændringer, som vurderes, kan påvirke natur og bilag IV-arter.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Begrebet "Bedst Tilgængelige Teknik" er indarbejdet i husdyrloven i form af et krav til ammoniakfordampningen fra anlægget. Overholdelse af kravet til ammoniakfordampningen er således et udtryk for at husdyrbruget anvender de teknikker og teknologier som vurderes at være realistiske i forhold til produktionens størrelse. Det samlede BAT-krav for det ansøgte er 5.443 kg NH₃-N/år, og den faktiske emission er 5.441 kg NH₃-N/år. Husdyrbruget overholder kravene hertil med 24 kg NH₃-N/år ved hjælp af:

Gyllekøling i stald 1 afsnit:

- Søer og smågrise; 50-75 % fast gulv, 1.109 m²
- Søer og smågrise; 50-75 % fast gulv, 432 m²

Alternative løsninger

Nul-alternativet i denne ansøgning vil være at man fortsætter driften uændret på husdyrbruget. Det betyder at man fortsat har søer og slagtesvin i stald 1, søer i stald 4, smågrise i stald 6, søer i stald 8, kvæg i stald 9 og får og geder i stald 10.

1.3 Hvad ansøger vil gøre for at imødegå disse påvirkninger

Ansøger vil fortsætte den eksisterende rengøringspraksis således at lugtemissionen ikke øges i forbindelse med ændringen. Dette reducerer også risikoen for fluer og rotter.

Ansøger vil imødekomme de ovenstående landskabelige påvirkninger ved at opretholde de eksisterende læbælter således at det landskabelige udtryk ikke bliver påvirket af det ansøgte projekt.

1.4 Ophør

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg til opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende bliver tømt og rengjort. Evt. nedbrydning af stalde og fortank/gyllebeholdere vil ske, i henhold til gældende regler.

1.5 Samlet vurdering

Det kan konkluderes at husdyrbruget holder sig indenfor grænserne af den eksisterende lovgivning.

2. Husdyrbruget og det ansøgte

2.1 Indretning og drift af anlægget

Husdyrbruget på Stårupvej 7, 6690 Gørding, er placeret samlet, og fremstår som en samlet bygningsmasse. Den ældste bygning er fra 1932, og den nyeste bygning, stald 1, er fra 2007.

Se Bilag 1 – Oversigtskort for placering af stalde.

Stald 1 er 2.487 m². Stalden er opdelt i 3 sektioner. Der søges om et samlet produktionsareal på 1.658 m² i Stald 1. Se bilag 2 for målfaste, inddelte produktionsarealer i Stald 1.

Der søges om et produktionsareal på 1.109 m² til Søer og smågrise; 50-75 % fast gulv.

Se Bilag 2 – Tegning over produktionsarealer, for målfaste produktionsarealer i Stald 1.

Stald 4 er 867 m². Stalden bliver opdelt i 2 sektioner. Der søges om et samlet produktionsareal på 838 m².

Stald 4 er indrettet som følgende: 5 stier som skal fratrækkes 110 m² +24 m² til hhv stier (fuldspalte) og gangareal.

Rest disse stier er $24 \cdot 9,8 = 235 \text{ m}^2$ dybstrøelse

Rest hele stier: $31,6 \cdot 15,6 \text{ m} = 493 \text{ m}^2$ dybstrøelse

I alt 728 m^2 dybstrøelse.

Der søges om et produktionsareal på 728 m^2 til flexgruppen Søer, golde og drægtige, Slagtesvin og Smågrise; dybstrøelse.

Der søges om lovliggørelse af 2 klimacontainere, samt tilladelse til at sætte 2 mere op, med et samlet produktionsareal på 110 m^2 til Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/ 50%).

Stald 5

Stald 5 er 257 m^2 , og har før været brugt til grise. Der søges om et produktionsareal på 202 m^2 til flexgruppen Alle svin; 50-75% fast gulv.

Stald 5 er indrettet med en et gangareal på $2 \times 27,3 \text{ m}$. og to afdelinger til grise på hver side på $7,4 \times 27,3 \text{ m}$.

Stald 5 er indrettet med foderautomater og krybber.

Stald 6

Stald 6 tages ud af drift i forbindelse med det ansøgte, og der skal derfor ikke gå dyr i denne stald længere.

Stald 8

Stald 8 er 817 m^2 . Der søges om et produktionsareal på 657 m^2 til flexgruppen Søer og Smågrise; 50-75% fast gulv.

Stalden er indrettet med forrum, 20 bokse af $6,3 \text{ m} \times 4,85 \text{ m}$. og 4 bokse af $3,6 \text{ m} \times 3,15 \text{ m}$. samt gangareal.

I stald 8 er der gulvfodring hvor der derfor ikke er fratrasket foderkrybber eller andet i forbindelse med opmåling af produktionsareal.

Stald 9

Stald 9 er 394 m^2 . Der søges om et produktionsareal på 325 m^2 til flexgruppen Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse.

Stald 9 er indrettet som en løsdrift hvor der fodres i ophængte krybber eller på gulvet.

Stald 10

Stald 10 er 244 m^2 . Der søges om et produktionsareal på 258 m^2 til flexgruppen Alle kvæg, Heste, Får og geder; Dybstrøelse.

Stald 10 er indrettet som en løsdrift hvor der fodres i ophængte krybber eller på gulvet.

Gyllebeholder 1 og 2

Der produceres flydende gylle på husdyrbruget. Den samlede opbevaringskapacitet på husdyrbrugets to gyllebeholdere er på ca. 4.900 m^3 .

Gyllebeholder	Opført	Kapacitet, m^3	Overfladeareal, m^2	NH_3 – effekt
Gyllebeholder 1	1992	Ca. 900	Ca. 236	Flydelag

Gyllebeholder 2	2008	Ca. 4.000	Ca. 744	Teltoverdækning (frivilligt tiltag)
-----------------	------	-----------	---------	--

Der er etableret teltoverdækning på den store gyllebeholder. Dette er et frivilligt tiltag som der ikke skal stilles vilkår til.

Gylle afhentes i fortank og afsættes til biogas 1-3 gange om ugen. Derefter kommer det afgassede gylle tilbage og afleveres i gyllebeholderne igen til efterfølgende brug ude på marken.

Der tilses efter gældende regler, at flydelaget opretholdes.

Udbringning af husdyrgødning sker på optimale tidspunkter i forhold til både næringsstofudnyttelsen og hensynet til naboer.

Årligt efterses tæthed af overjordiske dele og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag seneste efter 14. dage, forudsat at der er gylle i beholderen.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant, for om tankene opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Møddingsplads

Møddingspladsen modtager dybstrøelse fra svin, kvæg, heste, får og geder, og har et overfladeareal på 96 m².

Møddingspladsen er anlagt med 2 sidemurer og hældning. Der er afløb til ajlebeholder som er markeret på Bilag 1 – Oversigtskort. Når der muges dybstrøelse, bestilles der container sådan at det køres direkte til biogas. Møddingspladsen bruges ved behov.

Ajlebeholderen tømmes med godkendt slamsuger efter aftale.

2.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Der er opstillet to klimacontainere i stald 4, og der skal stilles yderligere to op. Dette er der taget højde for i det indtastede produktionsareal. Der laves ingen bygningsmæssige ændringer i forbindelse med opstillingen af klimacontainere til smågrise i stald 4. Stald 4 er indrettet som løsdrift og en del af det tilladte produktionsareal inddrages til klimacontainerne.

I forbindelse med etablering af teltoverdækning på gyllebeholder 2 vurderes det ikke at have den store effekt på det landskabelige billede. Gyllebeholderen kan ses fra Stårupvej nord og nordvest, hvis man passerer forbi ejendommen, men den ligger delvis skjult af den eksisterende bygningsmasse. Gyllebeholderen er delvist synlig fra sydøst, men det er ud til dyrket mark og læhegn.

Der er allerede etableret gyllekøling i stald 1. I forbindelse med det ansøgte, tages gyllekølingen nu i brug som miljøteknologi for at overholde BAT-krav.

2.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

Husdyrbruget er ikke produktionsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

2.4 Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed

Husdyrbruget og det ansøgte beliggenhed i forhold til omgivelserne, er beskrevet i forhold til generelle afstandskrav i Husdyrbruglovens §§ 6, 7 og 8 i afsnit 2.4.1

Landskabeligt hensyn:

Husdyrbruget ligger i landzone ca. 2,2 km. fra Gørding by.

Husdyrbruget ligger i et åbent landskab med dyrkede marker, spredte læhegn og beplantninger samt andre husdyrbrug og enkelte boliger.

Fra nord kan man se husdyrbrugets bygningsmasse med stalde. Fra nordvest, sydvest og syd er husdyrbruget samt gyllebeholdere afskærmet med beplantning. Derfor fremstår det samlede husdyrbrug ikke synligt og stort i landskabet.

Kommuneplan fra Esbjerg kommune:

Bygningsmassen ligger indenfor udpegningen: skovrejsning vedtaget.

Udpegningen vurderes ikke at have en negativ effekt på det ansøgte.

Fredninger:

Husdyrbruget ligger ikke indenfor nogle fredninger. Der er ikke nogen beskyttede sten- og jorddiger tæt på bygningsmassen.

2.4.1 Generelle afstandskrav

En oversigt over ejendommen fremgår af figur 1 på side 7, og Bilag 1 – Oversigtskort.

Generelle afstandskrav i henhold til Husdyrbruglovens § 6, § 7 og § 8, samt planforhold og udpegninger

Af følgende skema fremgår faste afstandskrav i henhold til Husdyrbruglovens §6, §7 og §8:

Nærmeste ...	Afstandskrav	Afstand	Beskrivelse
§ 6			Fra nye klimacontainere og Stald 5
Byzone og sommerhusområde (eksisterende og fremtidige)	50 m.	2.318 m. 2.290 m.	Fra Klimacontainere til Stårup By, Gørding Fra Stald 5 til Stårup By, Gørding
Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller offentligt område med henblik på rekreative formål	50 m.	> 50 m.	Der er udpeget 3 lokalplaner i husdyrgodkendelse.dk under afsnittet "nabopåvirkning", som er de nærmeste. Husdyrbruget ligger over 2.000 m. fra alle 3

Nabobeboelse	50 m.	322 m. 284 m.	Fra Klimacontainere Fra Stald 5
§ 7			
Kategori 1 natur	10 m.	> 10 m.	Fra begge stalde er der over 2.800 m. til nærmeste kategori 1 natur
Kategori 2 natur	10 m.	> 10 m.	Fra begge stalde er der over 3.000 m. til nærmeste kategori 1 natur
§ 8			
Vandforsyningsanlæg, ikke almen	25 m.	1.263 m. 1.239 m.	Fra Klimacontainere Fra Stald 5
Vandforsyningsanlæg, almen	50 m.	3.772 m. 3.745 m.	Fra Klimacontainere Fra Stald 5
Vandløb, sø eller dræn	15 m.	219 m. 224 m.	Fra Klimacontainere til nærmeste § 3 sø Fra Stald 5 til nærmeste § 3 sø
Offentlig vej og privat fælles vej	15 m.	295 m. 74 m. 255 m. 58 m.	Klimacontainer til Stårupvej – offentlig vej Klimacontainer til Stårupvej – privat fælles vej Stald 5 til Stårupvej – offentlig vej Stald 5 til Stårupvej – privat fælles vej
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m.	> 25 m.	
Beboelse på samme ejendom	15 m.	72 m. 24 m.	Fra Klimacontainere Fra Stald 5
Naboskel	30 m.	188 m. 190 m.	Fra Klimacontainere Fra Stald 5

Det ansøgte overholder alle afstandskrav.

2.4.2 Påvirkning af jordarealer og jordbund

Produktionen af dyr holder sig indenfor de ansøgte rammer, hvilket sikrer at dyrene ikke går på steder, som ikke er godkendt til formålet. Opbevaring og anvendelse af husdyrgødning sker efter husdyrgødningsbekendtgørelsen og gødningsanvendelsesbekendtgørelsen forskrifter, hvilket sikre at der ikke slipper husdyrgødning ud på arealer hvor det ikke kan opsamles eller optages af planter. Selve udbringningen sker efter gældende regler på området, så næringsstoffer ikke går tabt til miljøet.

Generelt vurderes det at husdyrbruget ikke bidrager til risiko for negativ påvirkning af jordarealer og jordbund.

2.5 Ammoniakemission

Det ansøgte projekt medfører en stigning på 1.542,5 kg NH₃-N/år i ammoniakemission.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5771,8	466,1	6237,8
Nudrift	4268,6	426,7	4695,3
8 års-drift	4268,6	426,7	4695,3

Vurdering

Det ansøgte projekt vurderes ikke at have en negativ konsekvens i forhold til ammoniakemission.

2.5.1 Afsætning af ammoniak til nærliggende natur

Krav om totaldeposition

Kategori 1 natur må maksimalt modtage 0,2-0,7 kg N/ha/år i totaldeposition alt efter hvor mange andre husdyrbrug der er i kumulation med.

Kategori 2 natur må maksimalt modtage 1,0 kg N/ha/år i totaldeposition.

Kategori 3 natur må maksimalt modtage 1,0 kg/ha/år i merdeposition medmindre kommunen vurderer at området ikke påvirkes negativt af en større merdeposition.

Nærmeste naturpunkter er udpeget i IT-skemaet på husdyrgodkendelse.dk. Der er ingen merdeposition af ammoniak på kategori 1 og 2 natur i forbindelse med det ansøgte. Merdepositionen af ammoniak på udpegede kategori 3 naturpunkter, holder sig under afskæringskriterierne jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Udpegninger og depositionsregninger kan i nedenstående tabel, kort og i IT-ansøgningsskemaet.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **6237,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **1542,5** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **1542,5** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Tilgroet lysåben V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Tilgroet lysåben S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Mose S	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,2	▼
Tilgroet lysåben SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,6	▼
Mose SØ	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,6	▼
Overdrev SØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev N	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼

Vurdering

Den ansøgte drift giver ikke en negativ påvirkning af omkringliggende natur i forhold til ammoniakemissionen.

2.5.2 Begrænsning af ammoniakemission

Der er allerede etableret gyllekøling i stald 1. I forbindelse med det ansøgte, tages det i brug som miljøteknologi for at overholde BAT-krav og begrænse ammoniakemission.

2.6 Lugtemission og lugtgener for omboende

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødning m.m. De primære kilder til lugt fra dyreholdet er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet, er det f.eks. staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, gødningshåndtering samt hygiejne i stalden.

Omrøring af gyllebeholderne foretages før udbringning på markerne primært i foråret.

Der er mekanisk ventilation, der er i drift hele året, i stald 1 og delvis stald 5.

Udpegninger og lugtkonsekvenszone kan ses i nedenstående tabel og kort.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
Stårupvej 6	0	NY	283,8	283,8	309,9	Ja	▼
Fællesmarksvej 20	0	NY	657,8	592	849,9	Ja	▼
Lokalplan 02.83.13	0	NY	657,8	657,8	2485,5	Ja	▼
Lokalplan 057	0	NY	657,8	592	2462,8	Ja	▼
Lokalplan 23-010-0008	0	NY	657,8	657,8	2631,8	Ja	▼
Stårup By, Gørding	0	NY	867,7	867,7	2315	Ja	▼

[illegible]

Side 17 af 30

Der skal regnes med kumulation i lugtberegningen, hvis der ligger andre husdyrbrug af en vis størrelse indenfor 100 m fra naboerne, eller indenfor 300 m fra samlet bebyggelse eller byzone.

Der er ikke kumulation med andre husdyrbrug.

Samlet vurdering

Det ansøgte overholder Husdyrbruglovens lugtgenekriterier.

2.7 Øvrige emissioner og gener

2.7.1 Støj

Stald 1 og delvis stald 5 er med mekanisk ventilation, der kører året rundt. Klimacontainerne i stald 4 er med mekanisk ventilation.

Omrøring af gyllebeholdere sker forud for udkørsel af gylle på markerne, primært om foråret.

Indblæsning af foder. Leverancer foregår som udgangspunkt indenfor normal arbejdstid, og i en kort periode.

Alle stalde og porte er lukket i forbindelse med fodring, og der fodres ikke om natten på ejendommen.

Alle stalde er isoleret.

Af følgende skema fremgår driftsperioderne og placering af støjkloder på ejendommen:

Støjkilde	Placering	Driftstid
Ventilationsafkast	Stald 1 og stald 5	Hele døgnet
Kompressor	Maskinhus	2 timer om ugen
Udmugning	Stald 4, stald 9 og stald 10	1-2 gange om måneden
Håndtering af gylle til/fra biogas	Fortank ved stald 1 og gyllebeholdere	3 gange om ugen af en times varighed
Højtryksrensere	Stalde	15 timer om ugen
Aflæsning af foder	Fodersiloer ved stald 1 og stald 8	4-5 gange om måneden af en halv times varighed
Transport til og fra ejendommen ved bl.a. husdyrgødning, aflæsning af foder og ved indudlevering af dyr	Indkørsler og interne kørselsveje	07:00-22:00
Intern kørsel med traktor/maskiner	Interne kørselsveje	07:00-18:00

Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og det ansøgte vurderes ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i landzone/et landbrugsområde. Der sker ikke en væsentlig ændring af husdyrbrugets støjkloder i forbindelse med det ansøgte.

Alt i alt vurderes det, at naboerne ikke vil blive udsat for væsentlige støjgener.

2.7.2 Støv

Støv fra interne kilder, transport, samt støv fra de forskellige transportere til/fra ejendommen er væsentlige støvkilder.

Alt foder opbevares i lukkede siloer.

I tørre perioder kan der opstå støvgener fra transportere til og fra staldanlæggende. Færdsel på ejendommen foregår ved lav hastighed for at minimere eventuelle støvgener. Ejendommen er fra vest og syd, omgivet af læhegn som kan begrænse støvgener.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at forebygge støv og minimere støv, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for støv.

2.7.3 Lys

Der er opsat arbejdsbelysning/gavlbelysning på de eksisterende stalde. Arbejdsbelysningen er ikke kraftigere end hvad der er normen for et husdyrbrug af denne størrelse.

Vurdering

Det vurderes at lys ikke vil genere naboer og eventuelle forbigående/trafik.

2.7.4 Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. I forbindelse med dyrehold med grise kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Rottebekæmpelse foretages efter indberetning og i samarbejde med et skadedyrsfirma. Desuden følges de forebyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 991 af 21/08/2024).

Vurdering

Det vurderes at fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

2.7.5 Transporter

Til ejendommen er der tre indkørsler. Den sydlige og nordlige er de primære som bruges i forbindelse med husdyrproduktionen.

Transporter forekommer i forbindelse med afhentning og levering af gylle til og fra biogas, levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, samt intern på bedriften.

De fleste transporter er med husdyrgødning. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode, i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel. I højsæson kan det være nødvendigt ned transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagstimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt, i henhold til slagteriernes køreplaner. I højsæson kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Af følgende skema fremgår de forventede transporter for nuværende drift og ansøgt drift:

Transporttype	Nudrift	Ansøgt drift	Hyppighed/periode
Lastbil			
Levering af kraftfoder	4-5 lastbiler om måneden	Uændret	Indenfor normal arbejdstid
Transporter med dybstrøelse	1-2 om måneden	Uændret	Indenfor normal arbejdstid
Dyr ind/ud	3 lastbiler om måneden	Uændret	Indenfor normal arbejdstid
Gylle	Biogas 10-12 lastbiler om måneden	Uændret	Indenfor normal arbejdstid
DAKA	2 i ugen	Uændret	Ved behov
Brændstof, olie, mm	1 om måneden	Uændret	Indenfor normal arbejdstid
Handelsvarer	3-4 om måneden	Uændret	Indenfor normal arbejdstid
Traktor			
Wrap/hø/halm	I høst 3 dage	Uændret	I høst over 1-3 dage
Husdyrgødning	5 dage om året	Uændret	I forbindelse med udkørsel af gødning på marker
Personbiler			
Dyrelæge/kredsdyrelæge	Hver 5 uge	Uændret	Indenfor normal arbejdstid

Der sker ikke en ændring med antallet af transporter i forbindelse med det ansøgte.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagstimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

2.7.6 Rystelser

Der kan forekomme vibrationer i forbindelse med kørsel af maskiner og lastbiler. Nærmeste nabo er 246 m. fra nærmeste stald.

Vurdering

Der er relativt stor afstand til naboer, derfor vurderes det at der ikke er risiko for væsentlige gener. Bedriften vil overholde grænseværdier for lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt og internt miljø fra orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9, 1997 Tabel 1 og 2.

2.8 Reststoffer, affald og naturressourcer

Der anvendes ikke stoffer, der fremgår af artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 12/72/2008 om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.

Stoffer og produkter, som er mærket med akut toksicitet eller fare for vandmiljøet, anvendes ikke uden forudgående tilladelse fra kommunen hvis de anvendes i større mængder end det fremgår af vejledningen til de pågældende produkter eller til formål der ikke er normale på et husdyrbrug.

2.8.1 Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe. Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbi passerende. Se Bilag 1 – Oversigtskort, for angivelse af afhentningssted.

Vurdering

Det vurderes at opbevaringen af døde dyr lever op til de gældende krav, og er ikke til gene for naboer.

2.8.2 Affald

Al affald bortskaffes efter Esbjerg kommunes affaldsregulativ.

Fast affald:

Affaldscontainere tømmes hver 14. dag. Alt brændbart affald bliver fragtet væk i denne container. Glas, elektronisk udstyr, lysstofrør/sparepærer, samt jern og metal afleveres på genbrugsstation.

Affaldsforebyggelse og -håndtering, sker i overensstemmelse med følgende affaldshierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse: der er i forbindelse med indkøb fokus på affaldsmængden, f.eks. i forbindelse med arbejdstøj og rengøringsmidler.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug: der anvendes genbrugs paller og papirsække eller storsække til mineraler mm.

3) Genanvendelse: der lægges vægt på at redskaber og tøj kan rengøres og genanvendes i forbindelse med produktionen.

4) Anden nyttiggørelse: redskaber og andre indkøb til produktionen anvendes ikke andre steder.

5) Bortskaffelse: sker i overensstemmelse med det kommunale affaldsregulativ.

Forbrændingseget affald fra produktionen fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes efter aftale med godkendt renovatør.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, elsparepærer, oliefiltere, batterier eller spraydåser indsamles. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation. Kanyler, flasker og knive samles og bortskaffes til godkendt modtager.

Desuden håndteres affald som følger:

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "klinisk risikoaffald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Husholdningsaffald afhentes af dagrenovation.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Der genanvendes i det omfang det er muligt ved sortering og aflevering på den kommunale genbrugsplads. Det vurderes at affaldshåndteringen kan foregå miljømæssigt forsvarligt, da Skive kommunes regulativ for erhvervsaffald følges.

2.8.3 Olie og kemikalier

Der er to olietanke på ejendommen. Begge er markeret på Bilag 1 – Oversigtskort.

Den ene tank er på 1.200 l. og er placeret i stald 9.

Den anden tank er på 4.000 l. og er placeret i stald 6.

Tankene er placeret på fast bund uden afløb. Der er opsamlingsmateriale til evt. spild.

Smøreolie og anden olie opbevares i mængder der svarer til det som skal bruges til at vedligeholde eksisterende maskiner. Det står i maskinhus og garage.

Der er sat en aflåst fryser op i stald 8, til kemikalier.

Der er også olieopbevaring i form af brugt olie på ejendommen. Afsætning sker til kontrolleret firma.

Der opbevares sprøjtemidler til markdrift på ejendommen. Sprøjtemidler opbevares således at der ikke er risiko for forurening eller afstrømning til jordoverflade, overflade- eller grundvand.

Vurdering

Det vurderes at håndtering af olie og kemikalier er forsvarlig og efter gældende regler og krav, sådan at man undgår forurening af miljøet.

2.8.4 Energiforbrug (brugen af naturressourcer)

På husdyrbruget anvendes der el og olie til energi. Energiforbruget kommer fra ventilation, lys, foderanlæg og pumpning af gylle.

Til opvarmning af stuehus og stalde anvendes varmepumpe. Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer at ventilationen kører optimalt både med hensyn til temperaturer i staldene og elforbruget.

Ventilatorer og skorsten i alle staldafsnit vil blive rengjort regelmæssigt for støv og snavs, der ellers yder luftmodstand og forøger strømforbruget.

Med henblik på at bruge mindst energi, efterses og justeres ventilation, fodringsanlæg og gyllepumpe regelmæssigt. Programmer til reparation og vedligeholdelse sikrer at udstyret er i god teknisk stand.

Gennem den daglige drift vil der være fokus på at lokalisere eventuelle opståede fejl samt vurdere på muligheden for at reducere forbruget. Der følges op på eventuelle afvigelser gennem aflæsning af separat måler hvert kvartal.

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
El	230.000 kWh	Uændret
Olieforbrug	35.000 l.	Uændret

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde. Det vurderes at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medfører væsentlige følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

2.8.5 Vandforbrug

Vandforbruget kommer fra drikkevand og rengøring.

Stalde bliver rengjort med højtryksrenser, og ved vask af stalde anvendes forudgående iblødsætning. Begge dele sparer vand.

Ved dagligt tilsyn observeres eventuelle hændelser, der forårsager vandspild. Lækager identificeres og små reparationer udføres hurtigst muligt. Service tilkaldes hvis der er behov for det.

Type	Nudrift	Ansøgt drift (anslået)
Vand	270.000 m3	Uændret

Vurdering

Det er ikke muligt at spare på vandet i forhold til drikkevand, da dyrenes vandbehov skal dækkes.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med den daglige drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

2.8.6 Restvand/spildevand

Spildevandsmængden forsøges reduceret ved f.eks. at anvende højtryksrensere ved vask af stalde, identificere og reparere lækager hurtigst muligt. Vaskevand føres til gyllebeholder.

Spildevandsledninger, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Kørevej o.l. er grusbelagte og der ledes ikke overfladevand til dræn og vandløb herfra.

Spildevand fra toilet ledes via trixtank og filterbassin til nedsivning/drænsystem.

Tagvand fra stald 1 ledes til forsinkelsesbassin og videre til drænsystem.

Tagvand og vand fra befæstede arealer ledes via nedløb til diffus nedsivning.

Vurdering

Ud fra ovennævnte tekniske løsninger, som er medvirkende til at minimere mængden af spildevand fra husdyrbruget og til at holde fokus på ressourceforbruget, så der kan ageres hurtigt og effektivt ved driftsforstyrrelser og uheld, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for spildevand

2.9 BAT – Ammoniakemission

Efter miljøstyrelsens vejledning, er der foretaget beregninger af den bedste tilgængelige teknik – BAT for ammoniakemission i Miljøstyrelsens digitale ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk.

BAT-niveauet er opnået ved, at der er anvendt:

- Gyllekøling i Stald 1

Der opsættes på sigt teltoverdækning på gyllebeholder 2. Dette er et frivilligt tiltag, som ikke bruges for at overholde BAT-krav. Derfor skal der ikke sættes vilkår til overdækningen.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at det ansøgte levet op til lovgivningens krav om BAT.

2.10 Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

2.11 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Med ansøgers kendskab til husdyrbruget, vil den ansøgte beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen eller menneskers sundhed.

I lovgivningen er der fastsat krav, som sikrer at husdyrbruget vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige (BAT), for at begrænse ammoniakemissionen fra husdyrbruget. BAT-kravet der stilles til husdyrbruget, medvirker til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås.

Lugtgeneniveauerne til nabobeboelser, som er beskrevet i afsnit 2.6, er overholdt. I forhold til det nuværende husdyrbrug, og ansøgte projekt, er der ingen særlige beliggenhedsmæssige forhold i nærheden af institutioner eller sygehuse, der betyder at der bør udvises en større forsigtighed.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige nødvendige forholdsregler, ud fra gældende lovgivning, i forhold til befolkningen og menneskers sundhed.

2.12 Påvirkning af klima og sårbarhed overfor klimaændringer

Det specifikke landbrug vurderes ikke relevant i større klimamæssigt perspektiv. Branchen som helhed reguleres af øvrig lovgivning, der sikrer at landbruget, samt den enkelte bedrift, lever op til gældende krav og teknologier. I lovgivningen er der fastsat krav, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst tilgængelige (BAT), for at begrænse ammoniakemission og øvrige CO₂-ækvivalente gasser fra husdyrbrug.

2.13 Driftsforstyrrelser og uheld

De umiddelbare risici i forbindelse med driften kan være brand, uheld med eller ved gyllebeholderne eller spild af olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.) vil både Alarmcentral og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Hvis det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsnet eller en slamsuger, der gerne må tage imod olieaffald, blive kontaktet så tanken kan blive tømt. Hvis der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Alarmcentralen og Miljøvagten blive kontaktet.

Hvis gyllebeholderen skulle sprænge, vil Alarmcentralen blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld hvor der er sket, eller der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil Alarmcentralen straks blive kontaktet.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholdernes tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudslivning og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Der udarbejdes mark- og gødningsplan for ejendommens jord, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

2.14 Management og egenkontrol

Under overvågning suges al gylle fra gylletank til gyllevogn med sugetårn.

Der tilses, efter gældende regler, at flydelag opretholdes.

Gennem aflæsning af separate målere, vil der blive ført journal over vand- og energiforbrug.

Der foretages løbende service og vedligehold på anlæggene.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget således at skade ved uheld kan minimeres.

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en producere for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der er faste procedurer/rutiner i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer, levering af foder, transporter m.m.

Der stræbes efter at leve op til målene for godt landmandskab. Dette betyder blandt andet:

- At hjælpestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At der sikres en høj udnyttelse af næringsstoffer ved udarbejdelse af mark- og gødningsplaner. Herved sikres, at tildelingen af kunst- og husdyrgødning sker ud fra afgrødernes behov og næringsstofnorm på den enkelte mark, så der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø. Desuden laves der en årlig opgørelse i form af gødningsregnskaber over at forbruget af gødning ikke er større end normerne forskriver.
- At der fokus på at produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

Medarbejderne er orienteret om, at husdyrbruget er miljøgodkendt, og hvilke ansvar der dermed medfølger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi og indkøbt foder.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en producere for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at minimere risikoen for uheld. Ud fra de ovennævnte egenkontroller, som indgår i den daglige drift, vurderes det at husdyrbruget lever op til BAT for management.

2.15 Alternative løsninger

Nul-alternativet i denne ansøgning vil være at man fortsætter driften uændret på husdyrbruget. Det betyder at man fortsat har søer og slagtesvin i stald 1, søer i stald 4, smågrise i stald 6, søer i stald 8, kvæg i stald 9 og får og geder i stald 10.

Et alternativ til klimacontainernes placering, er at sætte dem op udendørs, hvilket medfører yderligere bygningsmasse på ejendommen.

2.16 Oplysninger om konsulenten

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af Emma Stensgaard Lindevang, juniormiljørådgiver hos Velas.

3. Konklusion

- 1) Efter ansøgers kendskab vil en husdyrproduktion med den nuværende beliggenhed ikke have en væsentlig direkte eller indirekte virkning på befolkningen og menneskers sundhed.
- 2) Da krav til natur er overholdt, er der ingen væsentlige direkte eller indirekte virkninger på den biologiske mangfoldighed.
- 3) Da gyllekanaler, gyllerør og gyllebeholdere er udført af stabile og tætte materialer, vurderes der ikke at være væsentlige direkte eller indirekte virkninger på jordarealer, jordbund eller vand. Luft og klima er ikke påvirket idet BAT-N er overholdt.
- 4) Da det ansøgte er i eksisterende bygninger, er der ingen væsentlige direkte eller indirekte indvirkning på kulturarv eller landskab.
- 5) Der vurderes ikke at være samspil mellem faktorer i pkt. 1-4, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger.
- 6) Med de nævnte forhold omkring risiko og håndtering heraf vurderes det, at dette ikke udgør en væsentlig direkte eller indirekte virkning på miljøet.

På baggrund af ovenstående miljøkonsekvensrapport er det konklusionen at husdyrbruget med den ansøgte ændring ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet. Derudover kan det konstateres at husdyrbruget anvender den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag

Bilag 1 – Oversigtskort

